

**UCHWAŁA NR VI/2/2017
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 27 kwietnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia programu zdrowotnego na 2017 rok "Szczepienia ochronne przeciwko grypie dla osób od 60 roku życia"

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia,

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwała:**

§ 1. Przyjąć program zdrowotny na 2017 rok "Szczepienia ochronne przeciwko grypie dla osób od 60 roku życia" stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Bieruniu

Marcin Nyga

Załącznik do Uchwały Nr VI/2/2017
Rady Miejskiej w Bieruniu
z dnia 27 kwietnia 2017 r.

**PROGRAM ZDROWOTNY
GMINY BIERUŃ**

**„Szczepienia ochronne przeciwko grypie
dla mieszkańców Bierunia od 60 roku życia”**

OKRES REALIZACJI PROGRAMU: ROK 2017

AUTOR PROGRAMU: GMINA BIERUŃ

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. 2016 r., poz. 1638)
3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 z późn. zm.)

CHARAKTERYSTYKA GMINY BIERUŃ ORAZ PODSTAWOWA OPIEKA ZDROWOTNA NA JEJ TERENIE

Bieruń to 630-letnie miasto położone w południowo-wschodniej części województwa śląskiego, na trasach komunikacyjnych Tychy – Oświęcim i Mysłówice - Pszczyna.

Miasto Bieruń wspólnie z Lędzinami, Imielinem, Bojszowami oraz Chełmem Śląskim, tworzy powiat bieruńsko-lędziński. Siedziba starostwa oraz znaczna część agend powiatowych znajduje się w Bieruniu, który jest największą pod względem liczby mieszkańców, powierzchni oraz zgromadzonego potencjału gminą powiatu bieruńsko-lędzińskiego. Jej powierzchnia wynosi 4.067 ha, którą zamieszkuje 19.096 osób. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 484,4 osoby na km².

Bieruń jest prężnym ośrodkiem o korzystnym położeniu geograficznym, wyposażonym w dobrą infrastrukturę techniczną, jest miastem rozwijającym się gospodarczo w harmonii ze środowiskiem naturalnym, atrakcyjnym dla inwestorów, bezpiecznym i przyjaznym dla mieszkańców, dbającym o rosnącą jakość życia społeczności lokalnej.

Troska o mieszkańców i dbałość o stan ich zdrowia władzom miasta również nie jest obojętna. Na terenie miasta nie funkcjonuje szpital, w związku z tym mieszkańcy korzystają z usług medycznych oferowanych w szpitalach: w Tychach, Katowicach, Pszczynie, Mikołowie i Oświęcimiu. Większość jednak mieszkańców korzysta z bieruńskich zakładów opieki zdrowotnej. W mieście działa pięć Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

PROBLEM ZDROWOTNY

Grypa jest chorobą zakaźną stanowiącą duże zagrożenie dla zdrowia. Według Światowej Organizacji Zdrowia na świecie rocznie na grypę zapada 5-10 % ogólnej populacji. Grypa jest jedną z ważniejszych przyczyn zachorowań oraz umieralności ludzi, powodując jednocześnie duże straty ekonomiczne.

Zarażenie wirusem grypy następuje drogą kropelkową. Zachorowanie na grypę może powodować pojawienie się innych chorób jako powikłań. Może również doprowadzić do pogorszenia przebiegu chorób występujących przed zachorowaniem. Grypa może doprowadzić do groźnych powikłań ze strony układu oddechowego, krążenia, ośrodkowego układu nerwowego oraz innych narządów (ucha środkowego, nerek).

Wskazania medyczne do szczepienia dotyczą głównie osób od 60. roku życia. Infekcje grypowe są szczególnie groźne dla osób w podeszłym wieku. W tej grupie pacjentów są one najczęstszą przyczyną zaostrzeń chorób układu oddechowego, mogą także prowadzić do powikłań ze strony pozostałych układów, w tym układu sercowo-naczyniowego. Liczne badania farmakologiczne wskazują, iż szczepienie przeciwko grypie jest postępowaniem o wysokim współczynniku

efektywności, szczególnie w populacji osób starszych. Stosowanie szczepień ochronnych zmniejsza liczbę zachorowań, redukuje liczbę hospitalizacji oraz śmiertelność z powodu grypy i jej powikłań. Poprzez masowe szczepienia, oprócz odporności indywidualnej u osób szczepionych, uzyskuje się odporność grupową, populacyjną. Następuje to po zaszczepieniu co najmniej 90 % ogółu populacji. Powoduje to zmniejszenie liczby osób, które mogą być potencjalnym źródłem zakażenia i zahamowanie krążenia zarazków. Wynikiem tego jest trwała poprawa sytuacji epidemiologicznej. Szczepienie przeciwko grypie wskazanej populacji osób przyczyniłoby się do zmniejszenia zachorowalności na gripę a w końcowym efekcie do poprawy jakości życia osób starszych.

EPIDEMIOLOGIA

Grypa jest jedną z najczęściej występujących wirusowych chorób zakaźnych i istotną przyczyną zachorowań oraz zgonów w wielu regionach świata, także w Polsce. Grypa jest ostrą chorobą zakaźną wywoływaną przez trzy typy wirusa:

Typ A

– zakaża ludzi i inne gatunki ssaków (świnie, konie, norki, ssaki morskie) oraz ptaki domowe i dzikie. U ludzi powoduje coroczne zachorowania sporadyczne lub epidemiczne, a co 20-40 lat pandemie.

Typ B

– zakaża wyłącznie ludzi, wywołując zachorowania sporadyczne, a co 2-3 lata także epidemie,

Typ C

– wywołuje sporadyczne zachorowania u ludzi. Zakażenia wywołuje przede wszystkim u świń.

Najbardziej charakterystyczną cechą tego wirusa jest jego zmienność antygenowa. Choć grypa występuje na świecie od wieków, nie udało się jej jeszcze opanować, między innymi ze względu na wspomnianą zmienność wirusa. Co roku na całym świecie występują sezonowe epidemie grypy.

Choć grypa sama w sobie nie jest groźna, największe zagrożenie dla życia człowieka, zwłaszcza osób starszych, stanowią jej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy zalicza się:

- zapalenie opon mózgowych;
- astmę;
- zapalenie płuc i oskrzeli;
- zapalenie mięśnia serowego i osierdzia;
- niewydolność nerek;
- drgawki.

Według szacunków World Health Organization (WHO) co roku na gripę:

- choruje od 330 mln do 1,76 mld ludzi,
- 3-5 mln osób cierpi z powodu jej ostrych objawów,
- umiera od 500 tys. do miliona osób

POPULACJA PODLEGAJĄCA JEDNOSTCE SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I POPULACJA KWALIFIKUJĄCA SIĘ DO WŁĄCZENIA DO PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Bieruń w wieku powyżej 60. roku życia. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów. Potencjalna populacja liczy około 2 500 osób. Przewiduje się, że w roku 2017 można będzie objąć szczepieniami do 200 osób, co stanowi 8% populacji docelowej.

OBECNE POSTĘPOWANIE W OMAWIANYM PROBLEMIE ZDROWOTNYM

Ludność na terenie Gminy Bieruń korzysta ze świadczeń zdrowotnych realizowanych przez NFZ. Niestety NFZ w zakresie swoich świadczeń zdrowotnych nie przewiduje finansowania szczepień przeciwko grypie. Szczepienia przeciwko grypie nie są zaliczane do szczepień obowiązkowych, a jedynie zalecanych, co w znacznym stopniu obniża ich wykonywanie, z uwagi na duże koszty stojące po stronie pacjenta. Przy wprowadzeniu szczepień przeciwko grypie wskazanej populacji udałooby się zaspokoić potrzebę świadczeń niedostępnych w zakresie świadczeń realizowanych z NFZ.

UZASADNIENIE POTRZEBY WDROŻENIA PROGRAMU

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną, na którą w ostatnich latach lawinowo wzrasta liczba zachorowań. Celem szczepień jest nie tylko uniknięcie zachorowania, ale przede wszystkim uniknięcie poważnych powikłań pogrypowych takich jak: zapalenie płuc, zapalenie ucha środkowego, zapalenie mięśnia sercowego. Grypa może także wywołać zaburzenia neurologiczne oraz powikłania ze strony układu nerwowego, np. zapalenie mózgu.

Wieloletnie badania naukowe gwarantują skuteczność i wysoką jakość dostępnych na rynku szczepionek. Skuteczność szczepień przeciwko grypie, w odniesieniu do dorosłych nieobciążonych chorobami przewlekłymi, szacuje się na 50-90 %. Możliwość zaszczepienia się przeciwko wirusom grypy może stanowić u osób powyżej 60 roku życia szansę na zdrowsze życie. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi. Wdrożenie programu i szczepienie uczestników jest to jedyna metoda, która może ustrzec przed zachorowaniem.

CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Głównym celem podejmowanych działań jest poprawa stanu zdrowia osób powyżej 60. roku życia z terenu Gminy Bieruń poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na wirus grypy dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką jak największej liczby osób po 60. roku życia zamieszkujących na terenie Gminy Bieruń,
- eliminacja zagrożeń, wynikających z braku szczepień,
- zmniejszenie liczby powikłań pogrypowych,
- zmniejszenie kosztów związanych z leczeniem w/w schorzeń,
- poprawa stanu zdrowia osób w wieku powyżej 60. roku życia.

OCZEKIWANE EFEKTY

- redukcja liczby zakażeń grypowych we wskazanej populacji,
- zmniejszenie powikłań, do których mogłoby dojść na skutek zachorowań,
- spadek częstości występowania grypy u osób zaszczepionych,
- redukcja liczby wizyt ambulatoryjnych z powodu zachorowania na grypę,
- zmniejszenie ilości zgonów u osób po 60. roku życia na skutek powikłań pogrypowych.

ADRESACI PROGRAMU

POPULACJA KTÓREJ WŁĄCZENIE DO PROGRAMU JEST MOŻLIWE

Mieszkańców Gminy Bieruń spełniających kryteria jest ok. 2 500. W ramach programu możliwe jest objęcie szczepieniem grupę ok. 200 osób w wieku powyżej 60. roku życia.

TRYB ZAPRASZANIA DO PROGRAMU

Do uczestnictwa w programie zaproszeni zostaną mieszkańcy poprzez informacje przekazane na plakatach, ulotkach, tablicach ogłoszeń, stronie internetowej Gminy Bieruń oraz lokalnych gazetach.

ORGANIZACJA PROGRAMU

Znalezienie realizatora programu w drodze konkursu ofert o najwyższych kompetencjach i możliwościach realizacji tego programu.

Program realizowany będzie przez podmiot medyczny, który złoży najkorzystniejszą ofertę. Szczepienia będą wykonywane przez wykwalifikowany personel medyczny. Program szczepień będzie realizowany w pomieszczeniach realizatora programu, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania, jakimi powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

TRYB POSTĘPOWANIA

Postępowanie o udzielenie świadczenia zdrowotnego prowadzone będzie w formie konkursu na podstawie art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 z późn. zm.).

REALIZACJA PROGRAMU

- dotarcie z informacją o programie do osób objętych ww. działaniem,
- rekrutacja osób do programu – kwalifikacja uczestników programu do szczepienia zostanie dokonana na podstawie kolejności zgłoszeń do podmiotu medycznego, realizującego program,
- wykonanie niezbędnych badań lekarskich w celu wykluczenia przeciwwskazań do podania szczepionki,
- wykonanie szczepienia.

PLANOWANE INTERWENCJE

Program szczepień będzie realizowany przez podmiot medyczny, który zostanie wybrany do realizacji programu w drodze konkursu ofert. W programie będą użyte szczepionki przeciwko wirusowi grypy, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, wybrane na podstawie opinii lekarza specjalisty.

Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu ofert. Realizator zobowiązany będzie spełnić warunki wykonywania szczepień ochronnych, w tym:

- szczepienia będą przeprowadzone przez personel medyczny - pielęgniarki posiadające ukończony kurs w zakresie wykonywania szczepień ochronnych pod nadzorem lekarskim.
- szczepienia będą realizowane w pomieszczeniach, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania, jakimi powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Realizator będzie zobowiązany do prowadzenia dokumentacji z realizacji programu. Etap szczepień zostanie podsumowany przez realizatora pisemną informacją o przebiegu szczepień oraz liczbie zaszczepionych osób.

KOSZTY

Planuje się, że koszt szczepienia jednej osoby nie przekroczy kwoty 50 zł. Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Bieruń na rok 2017 w kwocie 10 000,00 zł.

MONITOROWANIE I EWALUACJA

OCENA ZGŁASZALNOŚCI DO PROGRAMU

Informacja o ilości uczestników będzie znana po zakończeniu programu na podstawie list uczestnictwa. Zgłaszalność do programu zweryfikowana będzie na podstawie listy osób, które zakończyły szczepienia.

OCENA JAKOŚCI ŚWIADCZEŃ W PROGRAMIE

Wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag w zakresie jakości uzyskanych świadczeń. Wszelkie uwagi dotyczące realizacji programu mogą być kierowane bezpośrednio do realizatora programu – podmiotu wykonującego działalność leczniczą lub do Wydziału Komunikacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Bieruniu.

Po zakończeniu szczepienia uczestnicy programu wypełnią anonimową ankietę ewaluacyjną dotyczącą badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń (wzór stanowi załącznik do programu).

OCENA EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU

Ocena efektywności programu zostanie przeprowadzona na danych będących w dyspozycji realizatora programu zdrowotnego dotyczących liczby hospitalizacji z powodu chorób wywołanych wirusem grypy oraz liczby stwierdzonych zachorowań na grypę i powikłań pogrypowych w placówce zdrowotnej na terenie Gminy Bieruń w odniesieniu do lat ubiegłych.

OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program ma być realizowany w III i IV kwartale 2017 roku.

ANKIETA

**DOTYCZĄCA SATYSFAKCJI ZE SPOSOBU REALIZACJI PROGRAMU ZDROWOTNEGO
PN. „SZCZEPIENIA OCHRONNE PRZECIWKO GRYPIE DLA MIESZKAŃCÓW BIERUNIA
OD 60 ROKU ŻYCIA” I JAKOŚCI UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ**

1. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom satysfakcji z realizacji programu

a) poziom wiedzy o oczekiwanych efektach zdrowotnych po wykonaniu szczepienia

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

bardzo słabo

bardzo wysoko

b) poziom wiedzy o możliwych zagrożeniach związanych z wykonaniem szczepienia

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

bardzo słabo

bardzo wysoko

2. Jak ocenia Pan/Pani jakość udzielonych świadczeń zdrowotnych w ramach programu

a) poziom usług lekarskich (badania przed szczepieniem)

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

bardzo słabo

bardzo wysoko

b) poziom usług pielęgniarskich (podanie szczepienia)

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

bardzo słabo

bardzo wysoko

3. Czy uważa Pan/Pani, że realizacja tego typu programu jest potrzebna

1	2	3	4	5
----------	----------	----------	----------	----------

zdecydowanie nie

zdecydowanie tak